

Sygn. akt I. C. 350/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant Alina Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 08 listopada 2013 r. w Środzie Śląskiej na rozprawie

sprawy z powództwa J. A. (1)

przeciwko P. S.

o zapłatę

I. uchyla w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 08 marca 2012 r. sygn. akt I C.(...);

II. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powódki J. A. (1) kwotę 25.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty;

III. dalej idące powództwo oddala;

IV. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powódki J. A. (1) kwotę 3.289 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z/

1. (...)

2. (...)

15.11.2013 r.

Sygn. akt I C 350/11

UZASADNIENIE

Powódka J. A. (2), reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu dnia 31 sierpnia 2011 r., skierowanym przeciwko P. S., wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 26.663,70 zł., a w tym kwoty: a) 25.000,00 zł. tytułem naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa popełnionego na szkodę J. A. (1), tj. przywłaszczenia samochodu M. (...)nr rej. (...)o wartości 25.000,00 zł, potwierdzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków II Wydział Karny, sygn. akt II K (...)wraz z odsetkami licznymi od kwoty 25.000,00 zł. od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty, b) 532,00 zł. tytułem naprawienia poniesionej szkody wynikającej z przestępstwa przywłaszczenia samochodu marki M. (...)nr rej. (...), tj. poniesionych kosztów obowiązkowej polisy ubezpieczeniowej za okres po dniu 17 marca 2008 r. do dnia wyrejestrowania samochodu wraz z odsetkami liczonymi od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty c) 1.101,70 zł. tytułem naprawienia poniesionej szkody wynikającej z przestępstwa przywłaszczenia samochodu marki M. (...)nr rej. (...), tj. poniesionych kosztów związanych z natychmiastową spłatą pozostałych rat umowy kredytu, która była

zawarta na zakup przedmiotowego samochodu po dniu 17 marca 2008 r. wraz z odsetkami od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje żądanie powódka wskazała, że w dniu 10 sierpnia 2005 r. dokonała zakupu samochodu osobowego marki M. (...)nr rej. (...), nr nadwozia (...). Jod G. K.za cenę 38.000 zł. W dniu zawarcia umowy wpłaciła kwotę 20.000,00 zł. natomiast pozostała kwota 18.000,00 zł. została sfinansowana z zaciągniętego na ten cel kredytu. Z przedmiotowego samochodu korzystał za zgodą powódki P. S.. Powódka w marcu 2008 r. zaczęła domagać się zwrotu samochodu przez pozwanego. Postawa P. S.doprowadziła do tego, że powódka złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Prokuratura Rejonowa wszczęła postępowanie przygotowawcze, czego rezultatem było przedstawienie pozwanemu zarzutu popełnienia przestępstwa przywłaszczenia samochodu marki M. (...)nr rej. (...)o wartości 25.000,00 zł, tj. czynu z art. 284 § 2 k.k., a następnie skierowała akt oskarżenia do Sądu. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia –Krzyków, II Wydział Karny sygn. akt II (...)P. S.został uznany za winnego przywłaszczenia przedmiotowego samochodu. Powódka podniosła, iż z przeprowadzonego postępowania i korespondencji między nią a pozwanym wynikało, iż P. S.sprzedził przedmiotowy samochód. W związku z powyższym powódka chciała wyrejestrować pojazd, a także wypowiedzieć umowę OC. Wyrejestrowanie pojazdu nie mogło jednak nastąpić bez zgody banku jako właściciela pojazdu. Powódka uzyskała ostatecznie zgodę banku na wyrejestrowanie samochodu, pod warunkiem całkowitej spłaty zadłużenia. W tym celu powódka zawarła z bankiem umowę pożyczki gotówkowej na kwotę 5.018,30 zł. na dwanaście miesięcy, w ratach po 510,00 zł. miesięcznie. Powódka poniosła również koszty związane z opłatą od marca 2008 r. polisy ubezpieczeniowej w kwocie 532,00 zł. Powódka podniosła, iż przed wszczęciem postępowania wezwała pozwanego do naprawienia szkody. Negocjacje jednak nie przyniosły rezultatu. Powódka żądając kwoty 26.663,70 zł. wskazała, że swoje roszczenie opiera na przepisie art. 415 k.c. Przywłaszczenie samochodu przez pozwanego, a w szczególności postawa pozwanego doprowadziły do powstania uszczerbku w majątku powódki w postaci straty nie tylko samochodu, lecz również straty w postaci zaciągnięcia umowy pożyczki, a także opłat związanych z polisą do dnia wyrejestrowania pojazdu.

Postanowieniem z dnia 14 września 2011 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu Wydział VI Cywilny stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę według właściwości Sądowi Rejonowemu w Środzie Śląskiej.

Na rozprawie w dniu 08 marca 2012 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zobowiązanie pełnomocnika powódki do złożenia czytelnych załączników do pozwu, nadto wniósł o zakreślenie terminu celem ustosunkowania się na piśmie do żądania pozwu i odroczenia rozprawy albowiem rozważy ustanowienie fachowego pełnomocnika. Pouczony o możliwości wydania wyroku zaocznego nie przedstawił zarzutów przeciwko żądaniom pozwu, co skutkowało wydaniem przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej wyroku zaocznego z dnia 08 marca 2012 r. uwzględniającego powództwo w całości.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 8 marca 2012 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o uchylenie wyroku zaocznego, oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego zarzucił wydanie wyroku zaocznego z naruszeniem przepisów postępowania cywilnego o dopuszczalności jego wydania. Na rozprawę w dniu 8 marca 2012 r. pozwany stawiał się osobiście oraz wniósł o oddalenie powództwa, a następnie wniósł o zobowiązanie pełnomocnika powódki do doręczenia mu czytelnych odpisów załączników do pozwu. Pozwany wskazał także, że z uwagi na nieczytelność dołączonych do pozwu załączników, nie mógł ustosunkować się do żądania i twierdzeń pozwu, a zatem wdał się w spór, co do istoty sprawy. Ustosunkowując się do treści pozwu wskazał, że twierdzenia w nim zawarte nie polegają na prawdzie. Pozwany zarzucił, iż środki finansowe na zakup przedmiotowego samochodu nie pochodziły wyłącznie od powódki. Kwota 18.000,00 zł. stanowiąca częściową wpłatę zaliczki (16.000,00 zł.) i zadatku (2.000,00 zł.) na rzecz sprzedającej pochodziła od pozwanego. Pozwany przekazał tę kwotę powódce, aby ta dokonała wpłaty na rzecz sprzedającej G. K.. Potwierdzenie dokonania zapłaty w/w kwoty, strony przedłożyły w (...) Bank S.A.we W.i uzyskały kredyt w wysokości 20.000,00 zł. na spłatę pozostałej części ceny za zakupiony samochód. W dacie zakupu samochodu tj. w

dniu 10 sierpnia 2005 r. powódka nie posiadała żadnych środków finansowych ani oszczędności, za które mogłaby sfinansować zakup samochodu. Kwota 18.000,00 zł. uiszczona tytułem zaliczki na zakup samochodu pochodziła z oszczędności pozwanego oraz ze środków uzyskanych przez pozwanego ze sprzedaży samochodu marki V. (...), poj. 1,9 (...), nr rej. (...), który to samochód pozwany zakupił w dniu 12 grudnia 2002 r. za kwotę 33.500,00 zł., częściowo kredytuując zakup kredytem uzyskanym z (...) Bank (...) S.A.I Oddział we W., a zbył w 2005 r. uzyskując kwotę 28.000,00 zł. Pozwany wyjaśnił, iż strony poznały się w 2003 r. i od tego roku pozostawały w konkubinacie, który ustał na przełomie czerwca i lipca 2006 r. W czasie trwania konkubinatu strony mieszkały razem początkowo w wynajmowanym mieszkaniu, a następnie w mieszkaniu powódki przy ul. (...)we W.. Strony za swoje pieniądze urządziły to mieszkanie od stanu deweloperskiego. Każda z nich w wyposażeniu mieszkania partycypowała po połowie. Strony zakupiły m.in. kafelki, armaturę sanitarną, sprzęt AGD, farby, oleje, panele oraz meble. We wrześniu 2006 pozwany wyjechał do Anglii. Pozwany zarzucił, iż strony uzgodniły, że pozwany w ramach rozliczenia poniesionych przez siebie nakładów na mieszkanie powódki przy ul. (...), sfinansuje do końca spłatę rat kredytu zaciągniętego w (...) Bank S.A.we W.. Tytułem zaś rozliczenia pomiędzy byłymi konkubentami, pozwany otrzyma na własność samochód osobowy marki M. (...nr rej. (...). Wpłaty tytułem spłat poszczególnych rat kredytu oraz ubezpieczenia AC dokonywane były w Urzędzie Pocztowym w K.przez matkę pozwanego oraz przez niego samego, jeśli przebywał w Polsce. Pozwany podniósł również zarzut potrącenia, tak co do w/w kwoty 18.000,00 zł., jak i co do kwoty 4.324,00 zł., jako sumy dokonanych przez niego wpłat na poczet spłat rat kredytu nr (...)CC zaciągniętego przez powódkę w (...) Bank S.A.we W.oraz na poczet wpłat ubezpieczenia AC pojazdu. Odnośnie pozostałej części kwoty dochodzonej przez powódkę pozwany wnosi o oddalenie powództwa w tym zakresie albowiem żądanie to nie znajduje uzasadnienia w stanie faktycznym sprawy, nadto kwota ta powinna być zaliczona na poczet nakładów z majątku osobistego pozwanego na majątek osobisty powódki. Pozwany zarzucił, iż skoro powódka, występując w postępowaniu karnym prowadzonym pod sygn. akt II K (...) w charakterze poszkodowanej nie zgłosiła wniosku o naprawienie szkody, to występując z roszczeniem odszkodowawczym w niniejszym procesie, zastosowanie w tym zakresie znajdować będą ogólne reguły dowodzenia przewidziane dla dochodzenia cywilnoprawnych roszczeń odszkodowawczych, poza samym faktem istnienia po jej stronie szkody. W dalszej kolejności pozwany wniósł o zaliczenie poczynionych przez siebie nakładów z majątku osobistego na majątek konkubencki i zaliczenie na poczet tych rozliczeń kwot wydatkowanych na urządzenie lokalu mieszkalnego powódki przy ul. (...), jako korzyści bezpodstawnie uzyskanej na powódkę.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego wyrokowi zaocznemu z dnia 08 marca 2012 r. Na skutek wniesionego przez pozwanego zażalenia na powyższe postanowienie Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 13 lipca 2012 r. sygn. akt II Cz (...)zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu z dnia 08 marca 2012 r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka na mocy mowy kupna sprzedaży z dnia 10 sierpnia 2005 r. nabyła od G. K. samochód osobowy marki M. (...) nr rej. (...) nr nadwozia (...) za cenę 38.000,00 zł. Zgodnie z § 2 umowy kwotę 20.000,00 zł. kupujący zobowiązany był uiścić w dniu zawarcia umowy, a kwota 18.000,00 zł. miała zostać zapłacona przelewem na podany w umowie rachunek bankowy z kredytu w (...) Bank S.A.

Dowody: umowa kupna-sprzedaży z dnia 10 sierpnia 2005 r. – k. 36-39

pokwitowanie z dnia 02 sierpnia 2005 r. – k. 45

dyspozycja wypłaty z dnia 10.08.2005 r. – k. 34

Powódka w dniu 10 sierpnia 2005 r., zawarła umowę kredytu na zakup pojazdu samochodowego marki M. (...) nr nadwozia (...) oraz finansowanie przewoźni przygotowanej z (...) Bank S.A. we W. w kwocie 19.565,22 zł. nominowanego do waluty (...). Bank zobowiązał się do uruchomienia kredytu w terminie jednego miesiąca od dnia zawarcia umowy kredytu poprzez przelew kredytu w kwocie 18.000,00 zł. na rachunek G. K.. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z narosłymi odsetkami w 72 równych ratach na rachunek (...) nr (...) w terminach

określonych w harmonogramie spłat. W celu zabezpieczenia wiarygodności Banku z tytułu udzielonego kredytu strony umowy dokonały przewłaszczenia na Bank samochodu marki M. (...) nr nadwozia (...) w udziale 49/100 oraz cesji praw z polisy AC pojazdu samochodowego stanowiącego przedmiot zabezpieczenia.

Dowody: umowa kredytu nominowanego do (...) nr (...) z dnia 10 sierpnia 2005 r. – k.38-39

umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie oraz cesji praw z polisy AC z dnia 10.08.2005 r. – k. 16-18

regulamin udzielania kredytów przez (...) Bank S.A. we W. na zakup pojazdów samochodowych- k. 24-27

Pojazd został zarejestrowany przez Starostę (...) pod nr (...) dnia 23 sierpnia 2005 r. W rubryce dane właściciela pojazdu wpisano (...) Bank S.A. z siedzibą we W..

Dowody: dowód rejestracyjny M. (...) nr rej. (...) - k. 46-47

karta pojazdu-k.48-49

P. S. użytkował samochód M. (...) nr rej. (...) na mocy porozumienia z powódką.

Niesporne

W dniu 17 marca 2008 r. J. C., po bezskutecznych wezwaniach P. S. do zwrotu pojazdu, złożyła zawiadomienie o popełnieniu przez P. S. przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mu samochodu marki M. (...) nr rej. (...). Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dnia 08 lipca 2010 r. uznano P. S. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym okresie od lutego 2008 r. działając w warunkach czynu ciągłego przywłaszczył powierzony mu samochód M. (...) nr rej. (...) o wartości 25.000,00 zł. w ten sposób, że wielokrotnie odmawiał jego zwrotu osobie uprawnionej czym działał na szkodę J. C., tj. występku z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. wymierzono mu karę ośmiu miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono oskarżonemu karę pięćdziesięciu stawek dziennych grzywny po dwadzieścia złotych każda. Wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności zawieszono oskarżonemu warunkowo na trzy lata okresu próby na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k.

Dowody: wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków z dnia 08 lipca 2010 r.

sygn. akt II K (...)-k. 665-666 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków sygn. akt II K (...)

zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa- k. 1 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków sygn. akt II K (...)

Pismem z dnia 8 lipca 2008 r. powódka zwróciła się do Naczelnika Wydziału (...) Starostwa Powiatowego w G. o wyrejestrowanie pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...) w związku z utratą i brakiem możliwości dysponowania pojazdem. Pismo to wpłynęło do Wydziału Komunikacji dnia 8 sierpnia 2008 r. Powódka została wezwana do uzupełnienia wniosku o upoważnienie Banku do wyrejestrowania pojazdu.

Dowód: pismo powódki z dnia 8 lipca 2008 r. do Naczelnika Wydziału (...) Starostwa Powiatowego w G.- k. 31

W piśmie z dnia 8 lipca 2008 r. skierowanym do (...)Towarzystwo Ubezpieczeń powódka złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy OC w związku z przywłaszczeniem samochodu marki M. (...)o nr rej. (...).

Pojazd ten był ubezpieczony w zakresie ubezpieczenia AC i NW w okresie od 11 sierpnia 2007 r. do 10 sierpnia 2008 r. w (...) S.A. na mocy umowy zawartej dnia 9 sierpnia 2007 r. Składka z tego tytułu wynosiła 1.030,00 zł. i została rozłożona na cztery raty: pierwsza w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 9 sierpnia 2008 r., druga w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 10 listopada 2007 r., trzecia w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 10 lutego 2008 r., czwarta w kwocie 256,00 zł. płatna do dnia 10 maja 2008 r.

Dowody: pismo powódki z dnia 8 lipca 2008 r. do (...)Towarzystwo Ubezpieczeń - k. 33

polisa ubezpieczeniowa- k. 28-30

Powódka w dniu 11 sierpnia 2008 r. dokonała całkowitej spłaty kredytu udzielonego na podstawie umowy nr (...) z dnia 10 sierpnia 2005 r. W wyniku spłaty kredytu (...) Bank S.A. we W. (poprzednia nazwa (...) Bank S.A.) dnia 13 sierpnia 2008 r. złożył oświadczenie o zwrotnym przeniesieniu na powódkę prawa własności pojazdu marki M. (...) nr rej. (...) zgodnie z umową przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 10 sierpnia 2005 r.

Dowody: rozliczenie umowy kredytowej nr (...) z dnia 10 sierpnia 2005 r.- k. 50

oświadczenie (...) Bank S.A. we W. (poprzednia nazwa (...) Bank S.A.) o zwrotnym przeniesieniu prawa własności pojazdu- k. 51

W celu uzyskania środków pieniężnych na całkowitą spłatę kredytu udzielonego na podstawie umowy nr (...) z dnia 10 sierpnia 2005 r. przez (...) Bank S.A. we W. (poprzednia nazwa (...) Bank S.A.) powódka zawarła w dniu 12 sierpnia 2008 r. z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 5.676,56 zł. na okres od dnia 12 sierpnia 2008 r. do dnia 07 sierpnia 2009 r. Powódka otrzymała do dyspozycji kwotę 5.018,30 zł. Kwota miesięcznej raty pożyczki powiększona o opłatę z tytułu prowadzenia rachunku przez Bank wynosić miała 510 zł. Łączna kwota wszystkich kosztów, opłat i prowizji do których zobowiązana była powódka na mocy zawartej umowy to kwota 1.101,70 zł.

Dowód: umowa pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 12 sierpnia 2008 r. wraz z terminarzem spłaty- k. 18-23

W dniu 11 czerwca 2009 r. J. C. zawarła związek małżeński z J. A. (3) i nosi nazwisko A..

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa nr (...)sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego we W.- k. 81

W związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dnia 08 lipca 2010 r. pismem z dnia 01 marca 2011 r. powódka wezwała pozwanego do natychmiastowej zapłaty kwoty w wysokości 38.079,70 zł. Na powyższą kwotę składają się: 25.000,00 zł. -wartość samochodu na dzień 17 marca 2008 r. , 1.500,00 zł. -koszty zastępstwa procesowego ustalone postanowieniem z dnia 27 lipca 2010 r., 532,00 zł.- koszty obowiązkowej polisy ubezpieczeniowej za okres po 17 marca 2008 r., 1.101,70 zł.- koszty związane z natychmiastową spłatą pozostałych rat zaciągniętego kredytu na zakup przewłaszczonego samochodu tj. po 17 marca 2008 r., 9.946,00 zł. odsetki ustawowe liczone na dzień 01 marca 2011 r. od powyższych kwot z wyłączeniem kosztów zastępstwa procesowego. Następnie powódka zawiadzała pozwanego do ugody pismem z dnia 14 kwietnia 2011 r., co nie odniosło skutku.

Dowody: wezwanie do zapłaty z dnia 01 marca 2011 r. wraz z dowodem nadania - k.14- 15

zawezwanie do ugody z dnia 14 kwietnia 2011 r. wraz z dowodem nadania - k. 11-13

Przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu toczyła się sprawa z powództwa P. S.przeciwko J. A. (1)o zapłatę kwoty 2.400,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty z tytułu odszkodowania za szkodę wyrządzoną P. S.przez J. A. (1)czynem niedozwolonym polegającym na przywłaszczeniu w dniu 28 stycznia 2008 r. powierzonej jej rzeczy ruchomej należącej do P. S.tj. samochodu marki M. (...)o nr rej. (...)i rozporządzeniu nim jak własnym poprzez sprzedaż osobie trzeciej, przy jednoczesnym wprowadzeniu w błąd tej osoby co do zgody P. S.na sprzedaż w jego imieniu pojazdu oraz podrobieniu na umowie sprzedaży popisu P. S.. Wyrokiem z dnia 21 marca 2013 r. sygn. akt I C(...)Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu zasądził od J. A. (1)na rzecz P. S.kwotę 2.400,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 737 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powódka J. A. (2) domagała się zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kwoty 26.663,70 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2008 r. tytułem naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa popełnionego na szkodę J. A. (1), tj. przywłaszczenia samochodu M. (...) nr rej. (...) o wartości 25.000,00 zł, potwierdzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków II Wydział Karny, sygn. akt II K (...).

Podstawą faktyczną żądań powódki był zatem bezprawny i zawiniony czyn pozwanego stanowiący przestępstwo stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt II K (...). Tak ukształtowana podstawa faktyczna żądania determinowała tok postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 11 k.p.c. ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego, co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Istota związania polega na wyłączeniu dokonywania w postępowaniu cywilnym ustaleń faktycznych innych niż te, których dokonał sąd w sentencji wyroku skazującego. Nie mogą być w postępowaniu cywilnym dokonywane ani pominięte ustalenia faktyczne odnoszące się do osoby sprawcy, przedmiotu przestępstwa i czynu przypisanego sprawcy. Okoliczności te nie mogą być przedmiotem postępowania dowodowego ani oceny sądu (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2003 r., II CK 91/02; z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 642/04; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CSK 191/08, OSP 2010, nr 1, poz. 2; z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 642/04; z dnia 5 marca 2009 r., II CSK 484/08; z dnia 10 lutego 2010 r., V CSK 267/09; z dnia 25 czerwca 2010 r., I CSK 520/09; z dnia 23 listopada 2011 r., IV CSK 142/11; z dnia 2 lutego 2012 r., II CSK 330/11 z 2012-12-13, V CSK 25/12).

Kwestia związania sądu cywilnego ustaleniem przez sąd karny wysokości szkody powinna być rozstrzygana w zależności od tego, czy ustalona wysokość szkody stanowi niezbędny element stanu faktycznego czynu zabronionego przypisanego oskarżonemu. Przyjmuje się w orzecznictwie i doktrynie, że ustalenia sądu karnego co do wysokości szkody wiążą są cywilny jeśli dotyczą m. in. szkody wyrządzonej przywłaszczeniem konkretnej rzeczy lub sumy pieniężnej. W takich wypadkach określona w wyroku karnym wartość rzeczy staje się elementem istoty przypisanego sprawcy przestępstwa i wiąże sąd cywilny. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25 marca 2010 r. III APA 1/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2009 r. I PK 60/09 LEX nr 550992, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1981 r. IV CR 101/81 LEX nr 8317, Komentarz do art. 11 k.p.c. Ireny Gromskiej-Szuster)

Dla uzasadnienia ograniczenia zasady swobody oceny dowodów w następstwie związania sądu cywilnego ustaleniami wyroku karnego przywołuje się w doktrynie i judykaturze - z czym trzeba się zgodzić - względy ekonomii procesowej i dążenie do przeciwdziałania rozbieżnościom między wyrokami sądu karnego i sądu cywilnego mogącym mieć źródło w tym, że w każdym z tych postępowań sąd będzie orzekał o popełnieniu przestępstwa według właściwych dla niego norm postępowania.

W niniejszej sprawie postępowanie karne toczące się przeciwko pozwanemu zakończyło się prawomocnie przed wszczęciem postępowania cywilnego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dnia 08 lipca 2010 r., którym uznano P. S. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym okresie od lutego 2008 r. działając w warunkach czynu ciągłego przywłaszczył powierzony mu samochód M. (...) nr rej. (...) o wartości 25.000,00 zł. w ten sposób, że wielokrotnie odmawiał jego zwrotu osobie uprawnionej czym działał na szkodę J. C., tj. występku z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Dlatego też rozpoznając powództwo J. A. (1) przeciwko P. S. o naprawienie wyrządzonej tym przestępstwem szkody należało mieć na uwadze wiążący charakter wyroku sądu karnego zarówno co do faktu popełnienia przestępstwa przez pozwanego jak i wysokości wyrządzonej tym przestępstwem szkody w kwocie 25.000,00 zł.

Podstawę prawną żądań powódki stanowił art. 415 k.c. zgodnie z którym kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę obowiązany jest do jej naprawienia. Wyrządzenie szkody czynem niedozwolonym jest przy tym samoistnym źródłem stosunku obligacyjnego i skutkuje zaistnieniem odpowiedzialności odszkodowawczej.

Ponieważ zarówno osoba sprawcy, okoliczności popełnienia przestępstwa, wysokość wyrządzonej tym przestępstwem szkody oraz związek przyczyny pomiędzy przestępstwem, a szkodą były ustalone prawomocnym wyrokiem karnym skazującym należało uwzględnić żądanie pozwu co do kwoty 25.000,00 zł. odpowiadającej wartości przywłaszczonego pojazdu marki M. (...) nr rej. (...), o czym orzeczono w pkt. II sentencji wyroku.

Obowiązek zapłaty odsetek przez dłużnika (art. 481 § 1 k.c.) powstaje z chwilą opóźnienia ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, którą w razie odszkodowania należnego za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (art. 415 i n. k.c.) jest chwila ustalenia osoby odpowiedzialnej i zakresu tej odpowiedzialności. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2013 r. IV CSK 512/12) Dlatego też Sąd zasądził odsetki od kwoty 25.000,00 zł. od dnia 17 marca 2008 r. tj. daty zgłoszenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez P. S., co nastąpiło po wielokrotnym bezskutecznym wzywaniu P. S. do zwrotu pojazdu.

W ocenie Sądu nie mógł zostać uwzględniony podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia z wierzytelnością powódki wierzytelności pozwanego wobec powódki z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w kwocie 18.000,00 zł. przekazanej powódce na zakup pojazdu marki M. (...) oraz w kwocie 4.324,00 zł. jako sumy dokonanych przez pozwanego wpłat na poczet spłat rat kredytu nr (...)CC zaciągniętego przez powódkę w (...) Bank S.A. we W. oraz na poczet ubezpieczenia AC pojazdu.

W przedmiotowej sprawie, nie było bowiem w ogóle możliwe zastosowanie instytucji potrącenia albowiem taka możliwość została wyłączona przez samego ustawodawcę w art. 505 pkt 3 k.c. Przepis ten stanowi wyjątek od ogólnej reguły wynikającej z art. 498 KC, dlatego też należy go interpretować ściśle. Zawarte w nim wyłączenia mają na względzie interes wierzyciela wzajemnego przeto - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 grudnia 1967 r., I CR 481/67 (OSNC 1968, nr 11, poz. 186) - należy go rozumieć w ten sposób, że wymienione w nim wierzytelności nie mogą być umorzone wbrew woli wierzyciela. O zastosowaniu art. 505 pkt 3 decyduje kryterium formalne: źródłem wierzytelności, która nie podlega potrąceniu ma być czyn niedozwolony (art. 415 k.c. i następne). Kodeks cywilny nie wyłącza wprawdzie umownego potrącenia, co usprawiedliwia wniosek o dopuszczalności takiego potrącenia w granicach swobody umów. Stąd możliwe będzie umorzenie wierzytelności wynikającej z art. 505 pkt 3 k.k., w drodze potrącenia, ale jedynie w sytuacji, gdy zgadza się na to wierzyciel.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że wierzytelność powódki należy do kategorii wierzytelności, o których mowa w art. 505 pkt 3, a jej źródłem jest czyn niedozwolony, dodatkowo stwierdzony wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków z dnia 08 lipca 2010 r., sygn. akt II K(...). Powódka jako wierzyciel, nie wyraziła zgody na dokonanie umorzenia wierzytelności w drodze potrącenia. W związku z tym niemożliwym stał się podnoszony przez pozwanego zarzut potrącenia wierzytelności. To zaś stanowiło podstawę oddalenia przez Sąd wniosków dowodów zmierzających do wykazania istnienia oraz wysokości wierzytelności pozwanego wobec powódki oraz sytuacji majątkowej stron w postaci: umowy kupna samochodu marki V. (...)nr rej. (...)z dnia 12 grudnia 2001 r., umowy kredytowej z (...) Bank (...) S.A.z dnia 12 grudnia 2002 r., potwierdzeń dokonanych wpłat na rzecz (...) Bank S.A.z siedzibą we W.z tytuł rat kredytu objętego umową kredytu nr (...), zeznań świadków Z. S., M. K., zapisków stron dotyczących wydatków ponoszonych na lokal powódki przy ul. (...)we W., faktur VAT z dnia 05 listopada 2005 r., 06 listopada 2005 r., 25 sierpnia 2005 r., 23 sierpnia 2005 r., 12 września 2005 r., 19 września 2005 r., zeznań o wysokości dochodu osiągniętego przez powódkę w latach 2003-2008, dokumentacji w języku angielskim, umowy darowizny z dnia 11 września 1997 r., rep A nr (...), odpisu księgi wieczystej Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej (...)oraz przesłuchania stron.

Dodatkowo zauważyć należy, że zgodnie z art. 499 k.c., potrącenie następuje przez jednostronną czynność prawną jednego z wzajemnych wierzycieli. Skutkiem tej czynności jest wygaśnięcie wierzytelności obu stron do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 k.c.), z chwilą, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 zd. 2 k.c. w zw. z art. 498 § 1 k.c.). Od czynności prawnej potrącenia, czyli zdarzenia prawa materialnego o wskazanych skutkach, należy odróżnić zarzut potrącenia, czyli powołanie się przez stronę w procesie na fakt dokonania potrącenia i wynikające stąd

skutki. Zarzut ten jest czynnością procesową. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1998 r. I CKN 522/97, z dnia 23 stycznia 2004 r. III CK 251/02)

Przewidziany w art. 91 k.c. zakres umocowania z mocy ustawy nie uprawnia pełnomocnika procesowego do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu. Wyrażenie w tym zakresie oświadczenia woli mocodawcy wymaga wyraźnego upoważnienia chyba, że w konkretnych okolicznościach można przyjąć że upoważnienie to zostało udzielone w sposób dorozumiany. W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik procesowy nie wykazał żeby został umocowany do złożenia oświadczenia woli o potrąceniu w imieniu swojego mandanta ani też żeby sam pozwany takie oświadczenie złożył. Ponadto nawet złożenie oświadczenia o potrąceniu w piśmie procesowym skierowanym do pełnomocnika procesowego powódki nie wywołuje oczekiwanego skutku gdyż druga strona musi powziąć o nim wiadomość. Nie czyni temu zadość doręczenie pisma pełnomocnikowi powódki gdyż pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje tak składania jak i odbierania oświadczeń materialnoprawnych a jedynie uprawnienia procesowe opisane w art. 91 k.p.c. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 listopada 2006 r. I A Ca 1678/06 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2006 r. IV CSK 134/05, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2004 r. I CK 204/04 OSNC 2005/10/176).

Niezrozumiały jest natomiast zarzut pozwanego zgłoszony w piśmie z dnia 7 marca 2013 r. (załącznik do protokołu rozprawy), że w razie gdyby Sąd nie uznał zgłoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia za skuteczny i uzasadniony to pozwany i tak rozliczył się z powódką poprzez częściowe sfinansowanie samochodu marki M. (...), spłatę rat kredytu i ubezpieczenia AC wobec czego wierzytelność powódki została zaspokojona w całości. Skoro bowiem art. 505 pkt. 3 k.c. wyłącza możliwość umorzenia przez potrącenie wierzytelności wynikających z czynów niedozwolonych zaś czyn niedozwolony został stwierdzony prawomocnym wyrokiem skazującym Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków z dnia 08 lipca 2010 r. sygn. akt II K (...)to zarzut pozwanego, iż wierzytelność powódki z tytułu czynu niedozwolonego nie istnieje jest sprzeczny z ustaleniami prawomocnego wyroku skazującego. Pozwany nie powołuje się przy tym na fakt dokonania jakichkolwiek wpłat na rzecz powódki po dniu 8 lipca 2010 r. –dacie wydania wyroku skazującego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Krzyków sygn. akt II K (...).

W ocenie Sądu za niezasadne należało uznać żądanie zasądzenia kwoty 532,00 zł. tytułem naprawienia poniesionej szkody wynikającej z przestępstwa przywłaszczenia samochodu marki M. (...) nr rej. (...), tj. poniesionych kosztów obowiązkowej polisy ubezpieczeniowej za okres po dniu 17 marca 2008 r. do dnia wyrejestrowania samochodu wraz z odsetkami liczonymi od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 1.101,70 zł. tytułem naprawienia poniesionej szkody wynikającej z przestępstwa przywłaszczenia samochodu marki M. (...) nr rej. (...), tj. poniesionych kosztów związanych z natychmiastową spłatą pozostałych rat umowy kredytu, która była zawarta na zakup przedmiotowego samochodu po dniu 17 marca 2008 r. wraz z odsetkami od dnia 17 marca 2008 r. do dnia zapłaty.

Odpowiedzialność w ramach art. 415 k.c. oparta jest o przesłankę szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym z zawnionym działaniem sprawcy, z którego szkoda wynikła. Teoria adekwatnego związku przyczynowego przyjęta w art. 361 k.c. zakłada, że sprawca szkody odpowiada jedynie za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikła szkoda. Tego rodzaju związek nie musi mieć charakteru bezpośredniego, jednakże w wypadkach, gdy następstwa deliktu pozostają w pośrednim związku przyczynowym z działaniem sprawcy, istotne jest by zdarzenia pośrednie prowadzące do powstania szkody nie były w tak luźnym związku ze zdarzeniem, które spowodowało szkodę, iż uwzględnienie takich następstw sprzeciwiałoby się rozsądkowi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., II CSK 336/07). Co więcej, na gruncie art. 361 § 1 k.c. nie ma znaczenia, czy ma miejsce związek przyczynowy złożony, wielozłożony, z tym że w wypadku związku złożonego konieczne jest ustalenie, czy między poszczególnymi ogniwami łańcucha zdarzeń zachodzi powiązanie, które można potraktować jako normalne. Dopiero pozytywna odpowiedź na to pytanie, uprawnia do uznania za normalny związek między przyczyną wyjściową, a jej skutkiem.

Fakt, iż powódka zobligowana była do zapłaty składki z polisy ubezpieczeniowej nie wynika z czynu niedozwolonego jakiego dopuścił się pozwany ale z faktu zawarcia umowy ubezpieczeniowej. Dodatkowo zauważyć należy, że w piśmie z dnia 8 lipca 2008 r. skierowanym do (...)Towarzystwo Ubezpieczeń powódka złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu

umowy OC w związku z przywłaszczeniem samochodu marki M. (...) o nr rej. (...). Do pozwu dołączyła natomiast polisę potwierdzającą zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia AC i NW w okresie od 11 sierpnia 2007 r. do 10 sierpnia 2008 r. w (...) S.A. dnia 9 sierpnia 2007 r. Składka z tego tytułu wynosiła 1.030,00 zł i została rozłożona na cztery raty: pierwsza w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 9 sierpnia 2008 r., druga w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 10 listopada 2007 r., trzecia w kwocie 258,00 zł. płatna do dnia 10 lutego 2008 r., czwarta w kwocie 256,00 zł. płatna do dnia 10 maja 2008 r. Dlatego nie sposób przyjąć na podstawie przedstawionych przez powódkę dowodów, że bezprawne zachowanie pozwanego było przyczyną powstania szkody w kwocie 532,00 zł. na którą składają się poniesione koszty obowiązkowej polisy ubezpieczeniowej za okres po dniu 17 marca 2008 r. do dnia wyrejestrowania samochodu.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu rozumieć należy z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu. Interpretacja pojęcia „faktu” musi prowadzić do łączenia go wyłącznie z faktami prawnymi. Tylko z takimi faktami bowiem normy prawa materialnego wiążą w swych hipotezach określone konsekwencje prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.11.2007 r., II CSK 293/07)

Nadto sąd bezwzględnie związany jest granicami żądań powódki, która to zasada wynika z art. 321 k.p.c. Owe związanie granicami żądania obejmuje nie tylko zawiązanie, co do samej treści (wysokości) żądania zasadniczego, ale także co do uzasadniających je elementów motywujących. Żądanie powódki zarówno co do treści dochodzonego od pozwanego roszczenia, jak i w zakresie uzasadniających je okoliczności faktycznych jest po raz pierwszy określone w pozwie. Zgodnie z treścią art. 187 § 1 k.p.c. pozw powinien m.in. zawierać dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Sąd nie może dostosowywać podstawy faktycznej do roszczenia określonego kwotowo w pozwie. Zasądzenie zaś sumy pieniężnej, która mieści się w prawdzie w kwotowych granicach powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie i narusza art. 321 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.12.2008 r., II CSK)

Przeprowadzone dowody w postaci wydruku poczty elektronicznej z dnia 23 października 2007 r., 15 października 2007 r., 13 lutego 2008 r., 03 marca 2005 r., na okoliczność porozumienia w sprawie dokonywanych opłat związanych z użyczeniem samochodu marki M. (...) oraz dowód z przesłuchania stron utwierdziły Sąd w przekonaniu, że żądana przez powódkę należność z tytułu polisy ubezpieczeniowej wynika z innej podstawy faktycznej (zawartego z pozwanym porozumienia) niż powoływana przez powódkę w pozwie.

W ocenie Sądu nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z czynem pozwanego fakt zawarcia przez powódkę umowy pożyczki z (...) Bank S.A. we W. celem uzyskania środków na spłatę kredytu zaciągniętego w (...) Bank S.A. we W. dnia 10 sierpnia 2005 r. na zakup pojazdu. Wskazana przez pozwaną konieczność poniesienia kosztów pożyczki w kwocie 1.101,70 zł. wprawdzie pozostaje w związku przyczynowym z deliktem pozwanego jednak związek ten nie można ocenić jako adekwatny.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w pkt III sentencji wyroku.

Podstawą rozstrzygnięcia zawartego w pkt. I sentencji wyroku jest art. 347 k.p.c. zgodnie z którym po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Przepis art. 332 § 2 stosuje się odpowiednio (art. 347 k.p.c.). Utrzymanie w mocy wyroku zaocznego ma miejsce wtedy, gdy po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stwierdzi, iż wydane w nim rozstrzygnięcie jest prawidłowe. W przeciwnym razie wyrok zaoczny należy uchylić i orzec o żądaniu pozwu. Nadto Sąd winien uchylić wyrok zaoczny i orzec merytorycznie także wtedy, gdy okaże się, że zasądzone w wyroku zaocznym roszczenie powoda przysługuje mu w innym rozmiarze. Jednocześnie sąd nie jest związany zakazem reformationis in pejus. (M. Tyczka, Glosa do uchwały SN z dnia 12 lipca 1988 r., III CZP 50/88, OSP 1990, z.5-6, poz.256, Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 120). Mając na uwadze okoliczność, że Sąd po ponownym rozpoznaniu uznał, iż żądanie powódki jest częściowo uzasadnione należało uchylić wyrok zaoczny z dnia 8 marca 2012 r. w całości.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powódka wygrała proces w 94 %, koszty jakie poniosła w związku postępowaniem to kwota 3.751 zł. (koszty zastępstwa prawnego w kwocie 2.417,00 zł., 1.334,00 zł. tytułem opłaty od pozwu.). Pozwany wygrał proces w 6 % a koszty jakie poniósł na ten cel wynoszą 3.955,00 zł. (opłata od sprzeciwu 667,00 zł, koszty zastępstwa 2417,00 zł., opłata od zażalenia 267,00 zł., koszty zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym 604,00 zł.) Powódka zobowiązana była zatem do zwrotu pozwanemu kwoty 237,00 zł (6 % z 3.955,00 zł.) natomiast pozwany na rzecz powódki kwoty 3.526 zł. (94 % z 3751 zł.), dlatego ostatecznie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.289,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzekł w pkt IV sentencji wyroku.

Zarządzenie:

1/ (...),

2/ (...)

3/ (...)